

Kauppapäiväkorjaus

Johdanto

Vuoden 1997 alusta julkaistaan kuukausittaisten indeksien ja kuukausimuutosten lisäksi kauppapäiväkorjatut indeksit ja niiden muutokset. Seuraavassa kuvataan käytettävää kauppapäiväkorjausta. Kauppapäiväkorjattuja lukuja on laskettu taaksepäin vuoteen 1985 ja ne on saatavina paperilla tai EXCEL-taulukkona Tilastokeskuksesta.

Kauppapäiväkorjauksella eliminoidaan kalenterista johtuvat vaihtelut. Tämä tarkoittaa kuukausien pituuksien, eri viikonpäivien ja juhlapäivien huomioimista jo ennen varsinaisen kausitasoituksen tekemistä. Täten eri vuosien vastinkuukaudet on saatettu samanarvoisiksi tasaamalla ne erot, jotka johtuvat eri viikonpäivien, esim. maanantaiden, lukumäärien eroista eri vuosina.

Vähittäiskauppa

Kuukausien pituuseroista johtuva vaihtelu korjataan jakamalla tasoitettavan sarjan arvo kunkin kuukauden päivien lukumäärällä ja kertomalla keskimääräisellä kuukauden pituudella 30,4375 (=365,25/12).

Viikonpäivien vaikutusten estimoimiseksi lasketaan viikonpäivien suhteelliset osuudet eri kuukausina. Näiden suhteellisten osuuksien vaikutus myynnin määrään estimoidaan regressiomallilla. Saatuja kertoimia käytetään myynnin määrien korjaamiseen.

Kauppapäiväkorjauksen suhteen ongelmallisimpia ovat sellaiset **juhlapäivät**, jotka sijoittuvat vuosittain eri kuukausiin. Tällaisia ovat pääsiäinen, helatorstai, helluntai ja pyhäinpäivä. Näiden ajatellaan aiheuttavan myynnissä sekä ns. etuvaiikutuksen, joka lisää myyntiä että varsinaisen pyhävaikutuksen, joka vähentää myyntiä.

Muut korjaukset, kuten juhlapäiväkorjauskin, tehdään ns. dummy-tekniikalla. Esimerkiksi helmikuussa 1990 ollut pankkitoimihenkilöiden melko tarkkaan kuukauden kestänyt lakko näkyi useimmissa sarjoissa. Sen vaikutus voidaan estimoida muodostamalla selittäjä, joka saa arvon 1 helmikuussa 1990 ja arvon 0 muualla.

Sarjoissa on usein myös eri syistä, kuten lakoista, johtuvia äkillisiä ja lyhytaikaisia piikkejä. Tällaiset vaikutukset kuuluvat luonteensa mukaisesti epäsäännölliseen vaihteluun, mutta niiden olemassaolo heikentää muiden komponenttien estimoimintaa. Estimoimintaa heikentää myös joissakin sarjoissa olevat äkilliset, mutta pysyvät tasomuutokset (esim. jotkut veromuutokset). Nämä muutokset on otettu osaksi trendiä. Koska kalenterivaikutusten ja muiden vaikutusten estimoimintaa vaikuttaa toisiinsa, ne tehdään yhtäaikaan ennen varsinaista kausitasoitusta. Tarvittavat korjaukset estimoidaan regressiotekniikalla käyttämällä pienimmän neliösumman menetelmää.

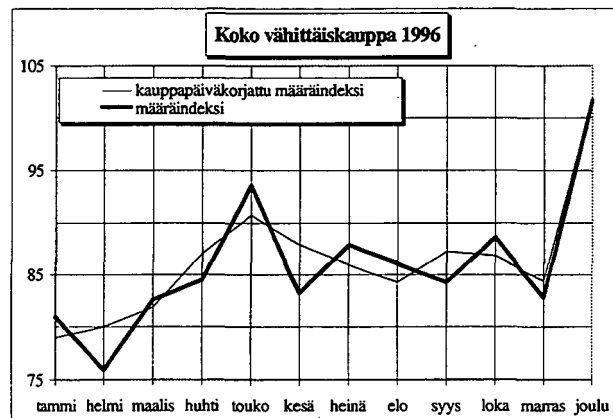
Kauppapäiväkorjaus tehdään kullekin vähittäiskaupan sarjalle erikseen. Tasoitus koko vähittäiskaupan sarjalle saadaan tasoitettujen komponenttien painotettuna summana.

Tukkukauppa

Tukkukauppa tasoitetaan myös toimialoittain ja koko tukkukaupan sarja saadaan niinkään tasoitettujen komponenttien painotettuna summana. Kauppapäiväkorjauksessa oikaistaan kuukausien pituuserot X11-ARIMA -menetelmällä.

Lisätietoa tässä käytetystä kauppapäiväkorjauksesta on saatavissa Tilastokeskuksesta.

Alla olevassa kuvassa on esitetty koko vähittäiskaupan määräindeksi ja kauppapäiväkorjattu määräindeksi kuukausittain vuonna 1996.

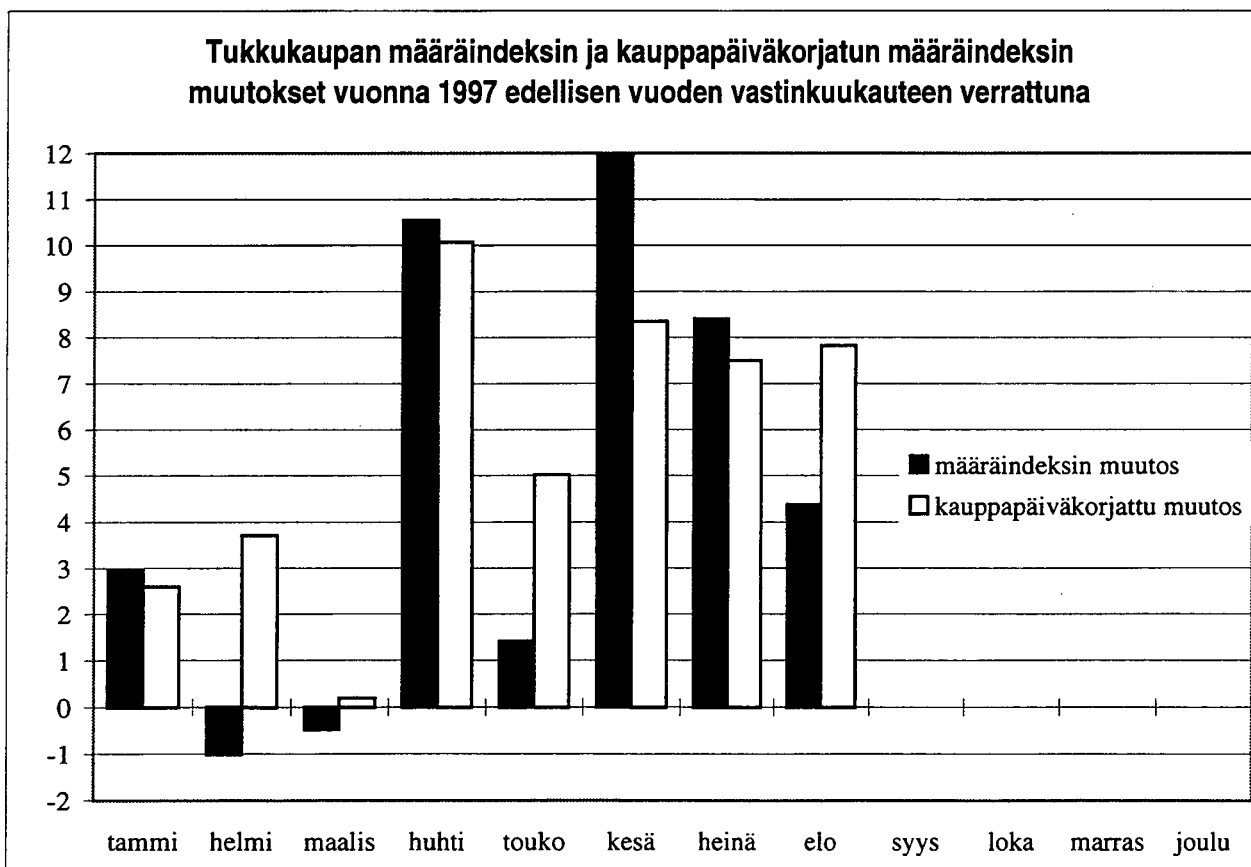
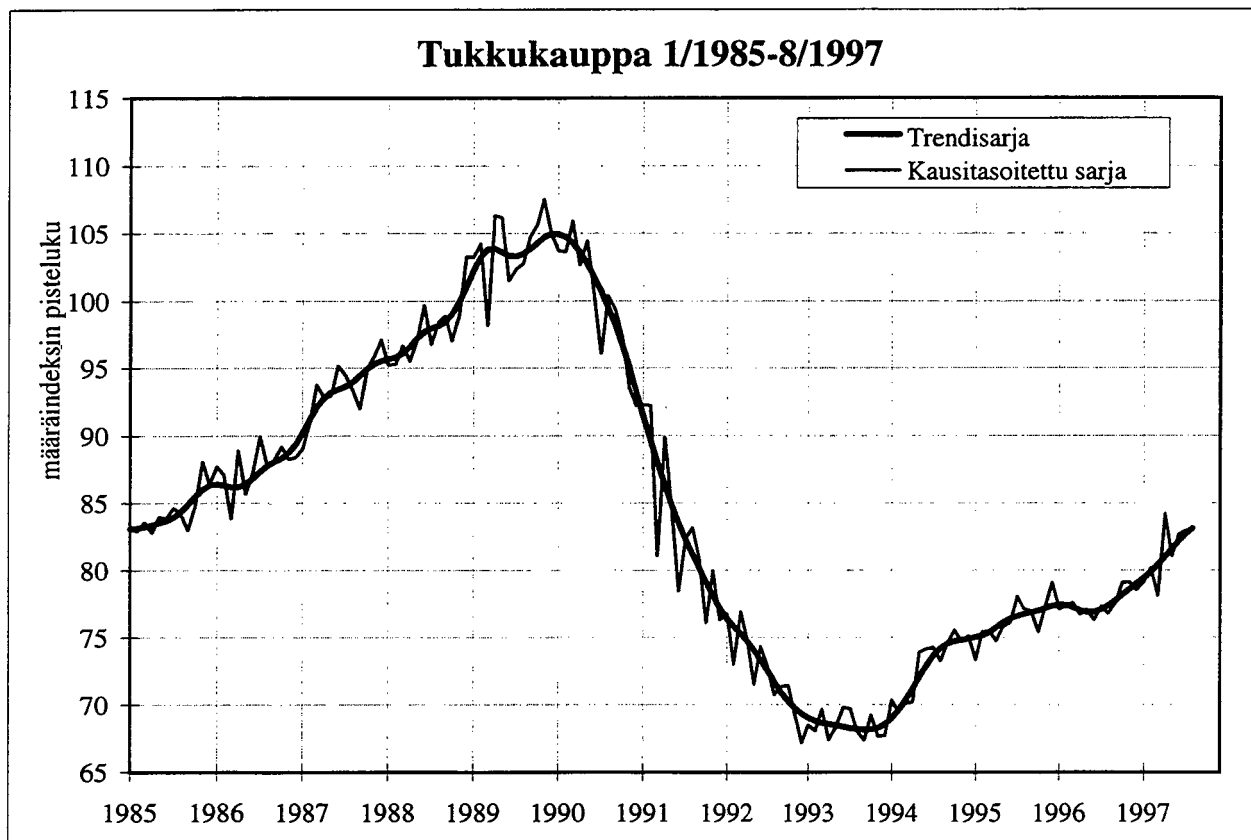

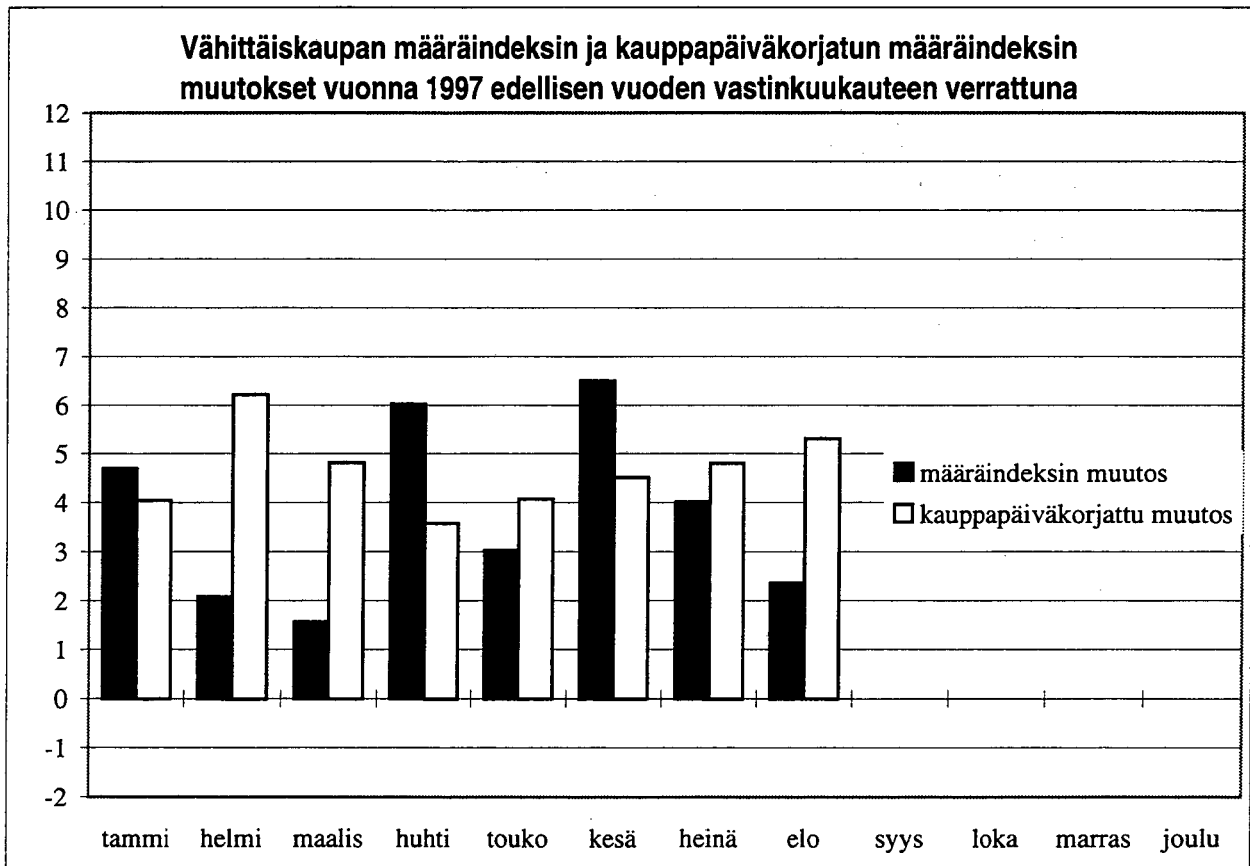
VÄHITTÄISKAUPAN MYYNTI - DETALJHANDELNS FÖRSÄLJNING

ELOKU 1997 - AUGUSTI 1997	MYYNTI MMK FÖRSÄLJNING MMK ILMAN ALV - EXKL. MOMS		INDEXIT - INDEX (1990=100)		MUUTOKSET %:NA - FÖRÄNDRINGAR I %						
	ELO AUG.	TAMMI- ELO JAN-AUG.	ARVO VÄRDE	MÄÄRÄ VOLYMI	HINTA PRIS	ARVO - VÄRDE	MÄÄRÄ - VOLYMI	ED.V.-FG.ÄR ED.KK FG.MÄN	ED.V.-FG.ÄR ED.KK FG.MÄN		
TOIMIALA - NÄRINGSRE											
KOKO VÄHITTÄISKAUPPA HELA DETALJHANDELN	12 491.8	99 164.8	101.8	88.1	-	3.2	4.1	-3.2	2.4	3.8	-3.6
4310 TAVARATALOKAUPPA VARUHUSHANDEL	1 377.2	11 429.0	106.4	97.4	109.2	1.2	3.5	-10.0	0.5	3.0	-10.2
4321 SUPERMARKETTIKAUPPA SUPERMARKETHANDEL	1 297.7	10 679.9	106.4	100.9	105.4	-0.3	1.8	-9.9	-1.9	1.2	-9.8
4322 PÄIVITTÄISTAVAR. YLEISVÄH.KAUPPA ALLMÄN DETALJHANDEL MED DAGL. VAR	1 875.9	14 110.9	103.7	98.4	105.4	1.0	2.5	-6.7	-0.6	1.9	-6.6
4330 PÄIVITTÄISTAVAR. ERIKOISVÄH.KAUPPA SPECIAL DETALJHANDEL MED DAGL. VA	81.4	732.4	69.8	71.9	97.1	-2.7	-2.3	-14.2	-4.8	-2.8	-13.9
4337 KIOSKKAUPPA KIOSKHANDEL	129.2	1 043.8	83.8	73.3	114.3	-9.4	-1.9	5.9	-11.2	-3.3	5.8
4340 ALKOHOLIJUOMIEN KAUPPA HANDEL MED ALKOHOLDRYCKER	440.7	3 300.8	57.2	49.2	116.4	-4.2	1.2	-7.9	-6.2	-0.1	-7.9
4350 TEKSTIILIIEN JA VAATTEIDEN VK. TEXTIL OCH BEKLÄNADSDETALJHANDEL	573.6	4 973.7	83.0	72.5	114.4	2.5	3.8	-9.3	3.9	4.2	-10.4
4356 JALKINEIDEN VÄHITTÄISKAUPPA SKODETALJHANDEL	63.7	583.8	68.0	63.0	108.0	-1.2	5.1	-24.9	1.1	6.6	-26.3
4370 RAUTA- JA RAKENNUSTARV. VÄH.KAUPP HANDEL MED JÄRN- OCH BYGGVAROR	804.8	5 467.8	91.8	83.8	109.5	1.7	5.3	-7.5	6.9	6.8	-3.9
4380 SÄHKÖTARV. JA KODINTEKN. VÄH.KAUP HANDEL MED ELART. OCH HUSHÅLLSMAS	565.1	3 846.0	124.4	116.9	106.4	11.8	5.9	10.9	13.8	8.0	11.2
4390 SISUSTUSTARVIKKEIDEN VÄH.KAUPPA DETALJHANDEL MED INREDNINGSVAROR	247.9	1 897.2	76.7	68.1	112.6	5.8	4.2	6.3	5.4	3.6	7.3
4411 APTEEKIT APOTEK	507.8	4 326.6	149.8	100.6	148.9	2.8	6.4	0.1	0.3	2.9	0.1
4412 KEMIKAALI TUOTTEIDEN VÄHITTÄISKAUP KEMIKALIEVARUDE TALJHANDEL	44.0	340.8	101.4	84.8	119.7	0.3	2.2	6.7	-4.5	-2.1	7.0

VÄHITTÄISKAUPAN MYYNTI - DETALJHANDELNS FÖRSÄLJNING

ELOKUU 1997 - AUGUSTI 1997	MYYNTI MMK FÖRSÄLJNING ILMAN ALV - EXKL. MOMS		INDEXIT - INDEX (1990=100)		MUUTOKSET %:NA - FÖRÄNDRINGAR I %					
	TAMMI- ELO AUG.	JAN-AUG.	ARVO VÄRDE	MÄÄRÄ VOLYMI	ARVO - VÄRDE ED.V.-FG.ÄR ED.KK FG.MÄN	MÄÄRÄ - VOLYMI ED.V.-FG.ÄR ED.KK FG.MÄN				
TOIMIALA - NÄRINGSRENN										
4420 KIRJOJEN JA TOIMISTOTARV. VÄH.KAU HANDEL MED BÖCKER OCH BYRÄVAROR	279.0	1 560.4	139.8	124.5	1.6	5.2	97.3	0.1	3.6	96.8
4430 KULTASEPÄNTEOSTEN JA KELLOJEN VÄH HANDEL MED GULDSEMEDSVAROR OCH UR	84.7	654.4	100.8	89.2	2.8	4.0	-13.2	1.9	3.8	-14.0
4440 VALOK.,OPTISEN JA TERV.H.ALAN V.K HANDEL MED FOTO-,OPT.-,HALSOVARDS	128.7	1 042.7	76.1	72.7	-2.0	2.0	-15.4	-2.0	2.2	-15.4
4450 KUKKIEN JA PUUTARHA-ALAN VÄH.KAUP HANDEL MED BLOMSTER OCH TRÄDGÅRDS	50.0	616.1	59.0	52.2	6.5	-2.2	-12.0	6.0	-2.5	-11.9
4460 URHEILUTARV. JA VENEIDEN VÄH.KAUP HANDEL MED SPORTARTIKLAR OCH BÅTA	220.5	1 693.1	129.4	113.2	-4.7	0.6	-0.4	-2.7	1.5	-1.4
4480 MUU VÄHITTÄISKAUPPA ANNAN DETALJHANDEL	90.5	615.2	81.7	81.6	1.9	3.3	8.9	2.4	4.4	9.1
4520 MOOTTORIAJON. JA N. OSIEN VÄH.KAU HANDEL MED MOTORFORDON, -DELAR	2 478.8	21 733.3	107.7	84.9	10.6	6.7	-3.6	10.0	7.9	-3.8
4530 HUOLTAMOTOIMINTA SERVICESTATIONSVERKSAMHET	1 150.8	8 517.2	119.6	84.0	4.2	4.9	12.6	0.4	3.6	8.8

Tukkukaupan määraindeksi kuukausittain 1997 (1990=100)
Partihandels volumindex per månad år 1997 (1990=100)

Ilman arvonlisäveroa - Exklusive mervärdesskatt

Toimiala - Näringsgren	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Koko tukkukauppa	70,5	69,2	77,0	84,7	82,3	81,6	77,5	82,2				
4110 Yleistukkukauppa	55,2	54,7	61,3	68,3	61,8	63,1	64,2	61,3				
4120 Ravinto- ja nautintoainetukku	89,4	90,8	107,0	113,1	119,8	108,4	121,6	112,6				
4130 Tekstiili-, vaate- ja nahkatuotetukku	61,6	58,1	70,2	79,1	52,7	40,8	44,7	87,9				
4140 Rauta- ja rakennustarviketukku	64,8	62,2	63,6	84,1	92,9	77,1	68,2	91,7				
4150 Sähkö- ja kodintekniikan tk	76,7	93,6	78,8	87,3	88,4	105,5	98,2	96,1				
4161 Polttoainetukkukauppa	81,0	77,2	80,0	83,5	82,3	83,2	85,6	83,7				
4164 Raaka-ainetukkukauppa	93,4	93,9	111,4	128,3	132,2	108,3	77,1	95,1				
4170 Koneiden ja muiden pääomatavar. tk	56,9	52,6	65,7	70,2	63,0	75,7	65,2	71,0				
4190 Muu tukkukauppa	95,2	91,3	94,5	102,6	94,5	83,5	82,9	105,8				
4510 Moottoriajoneuvojen ja -osien tk	90,1	88,1	86,4	94,3	98,3	91,4	69,6	73,5				

Vähittäiskaupan määraindeksi kuukausittain 1997 (1990=100)
Detaljhandels volumindex per månad år 1997 (1990=100)

Ilman arvonlisäveroa - Exklusive mervärdesskatt

Toimiala - Näringsgren	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Koko vähittäiskauppa	84,7	77,5	83,9	89,6	96,4	88,7	91,4	88,1				
4310 Tavaratalokauppa	101,2	90,0	98,7	104,1	112,5	98,6	108,5	97,4				
4321 Supermarkettikauppa	97,1	97,9	113,6	109,6	106,7	99,7	111,9	100,9				
4322 Päivittäistavaroiden yleisvk	86,6	83,8	89,0	90,0	97,0	95,7	105,3	98,4				
4330 Päivittäistavaroiden erikoisvk	76,4	80,8	82,6	85,6	90,3	84,4	83,5	71,9				
4337 Kioskikauppa	70,0	66,7	87,7	77,5	75,6	76,0	69,3	73,3				
4340 Alkoholijuomien kauppa	37,6	38,8	44,4	50,7	44,3	53,2	53,4	49,2				
4350 Tekstiilien ja vaatteiden vk	77,2	62,7	70,5	88,3	87,7	85,6	81,0	72,5				
4356 Jalkineiden vähittäiskauppa	62,9	50,8	54,3	68,1	106,5	80,6	85,4	63,0				
4370 Rauta- ja rakennustarvikkeiden vk	45,0	51,6	57,4	64,2	72,1	89,6	87,2	83,8				
4380 Sähkötarv. ja kodintekniikan vk	107,1	103,3	84,6	90,6	93,4	90,0	105,2	116,9				
4390 Sisustustarvikkeiden vk	69,3	58,3	60,7	62,4	75,3	62,1	63,5	68,1				
4411 Apteekit	110,0	102,4	105,5	120,5	116,6	105,4	100,4	100,6				
4412 Kemikaalituotteiden vk	83,8	75,4	69,0	84,1	77,7	110,1	79,2	84,8				
4420 Kirjojen ja toimistotarvikkeiden vk	96,4	81,2	86,0	90,8	93,0	66,3	63,2	124,5				
4430 Kultasepänteosten ja kellojen vk	79,9	68,8	74,6	78,6	106,3	90,7	103,8	89,2				
4440 Valokuvaus-, optisen-, ja th.alan vk	74,6	68,9	69,5	75,5	71,3	74,6	86,0	72,7				
4450 Kukkien ja puutarha-alan vk	50,9	59,9	71,5	77,7	170,4	102,9	59,3	52,2				
4460 Urheilutarvikkeiden ja veneiden vk	88,7	78,3	84,7	102,2	165,8	109,6	114,8	113,2				
4480 Muu vähittäiskauppa	46,3	66,9	60,1	79,6	75,7	69,9	74,8	81,6				
4520 Moottoriajon. ja niiden -ösien vk	105,7	79,6	88,5	101,5	110,2	88,9	88,3	84,9				
4530 Huoltamotoiminta	70,1	77,1	81,0	76,8	90,1	86,7	77,2	84,0				

Tukkukaupan määraindeksin vuosimuutos (%) 1997/1996 (1990=100)
Partihandelns ändring (%) i volumindex per månad 1997/1996 (1990=100)

Ilman arvonlisäveroa - Exklusive mervärdesskatt

Toimiala - Näringgren	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Hela partihandeln	3,0	-1,0	-0,5	10,5	1,4	12,0	8,4	4,4				
4110 Allmän partihandeln	8,2	1,5	3,5	5,2	4,7	20,1	20,0	6,7				
4120 Handel med livs- och njutningsmed.	-0,3	-7,8	-2,5	3,3	-1,5	4,2	8,3	-0,3				
4130 Handel med textil, kläder o. läderv.	-2,5	4,5	-9,3	11,1	-1,5	6,6	16,9	2,1				
4140 Handel med järn- o. byggnadsvaror	2,4	2,2	-2,0	17,4	4,8	10,6	6,7	3,9				
4150 Handel med elartiklar och hushållsv.	2,2	0,8	-6,7	7,3	5,0	18,8	24,0	18,3				
4161 Bränslepartihandel	9,5	-9,0	-4,7	6,1	0,1	0,4	-2,3	-5,0				
4164 Partihandel med råvaror	11,3	15,8	9,0	16,3	5,5	7,4	6,2	3,3				
4170 Handel med maskiner och kapitalv.	1,0	-1,4	0,6	17,4	-1,8	15,7	3,2	6,3				
4190 Annan partihandel	-1,6	2,1	-3,1	19,4	-1,8	6,9	4,4	2,7				
4510 Handel med motorfordon och -delar	3,3	2,0	1,8	8,4	8,8	22,1	8,9	13,8				

Vähittäiskaupan määraindeksin vuosimuutos (%) 1997/1996 (1990=100)
Detaljhandelns ändring (%) i volumindex per månad 1997/1996 (1990=100)

Ilman arvonlisäveroa - Exklusive mervärdesskatt

Toimiala - Näringgren	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Hela detaljhandeln	4,7	2,1	1,6	6,0	3,0	6,5	4,0	2,4				
4310 Varuhushandel	5,0	1,7	1,6	5,8	5,3	3,6	0,4	0,5				
4321 Supermarkethandel	2,7	-0,7	0,8	1,3	2,5	2,6	2,5	-1,9				
4322 Allmän handel med dagligvaror	3,3	-3,0	1,4	0,9	2,2	5,1	5,4	-0,6				
4330 Specialiserad handel med dagligv.	-5,3	-2,9	0,1	1,9	-1,2	-1,9	-7,9	-4,8				
4337 Kioskhandel	-3,6	-1,0	4,9	-9,4	-3,7	-2,1	0,9	-11,2				
4340 Handel med alkoholdrycker	4,1	-2,3	0,5	3,5	2,9	-2,2	0,5	-6,2				
4350 Handel med textilier och kläder	7,9	2,0	-2,3	6,2	3,7	5,6	5,8	3,9				
4356 Handel med skodon	10,1	-1,0	1,9	-1,6	11,0	15,4	10,8	1,0				
4370 Handel med järn- och byggvaror	9,9	6,0	1,0	12,7	5,7	10,2	3,1	6,9				
4380 Handel med elartiklar o. hushållsv.	6,0	7,3	-0,7	15,6	-2,6	11,5	14,4	13,8				
4390 Handel med inredningsartiklar	5,0	1,6	-3,3	9,7	3,7	6,2	1,1	5,4				
4411 Apotek	-1,0	1,6	1,2	11,3	2,8	4,8	2,4	0,3				
4412 Kemikalievarudetaljhandel	-2,0	-10,8	-4,0	-1,0	-3,8	8,6	-1,4	-4,5				
4420 Handel med böcker och byråvaror	2,6	5,3	1,4	5,4	9,6	6,6	-0,3	0,1				
4430 Handel med guldsmedsvaror och ur	6,1	4,1	4,9	9,8	0,7	-0,8	5,9	1,9				
4440 Handel med foto, optiska o. hälsov.	4,7	4,5	-9,3	6,3	0,5	8,5	5,1	-2,0				
4450 Handel med blommor o. trädgårdsv.	-7,7	2,7	7,4	-15,2	0,0	-4,1	-5,3	6,0				
4460 Handel med sportartiklar och båtar	10,7	0,3	-0,5	-2,6	2,3	3,9	2,1	-2,7				
4480 Annan detaljhandel	7,6	0,9	6,2	10,1	4,2	1,9	3,6	2,4				
4520 Handel med motorfordon, -delar	6,2	6,5	3,6	12,3	2,6	17,7	6,7	10,0				
4530 Servicestationsverksamhet	5,3	5,8	5,3	4,7	4,5	0,1	4,0	0,4				

Tukkukaupan kauppapäiväkorjattu määräindeksi kuukausittain 1997 (1990=100)
Partihandelns försäljningskorrigerad volumindex per månad år 1997 (1990=100)

Ilman arvonlisäveroa - Exklusive mervärdesskatt

Toimiala - Näringsgren	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Koko tukkukauppa	68,5	69,9	80,5	82,8	82,7	83,0	75,0	85,3				
4110 Yleistukkukauppa	53,6	55,2	64,7	66,9	61,5	64,9	61,8	63,9				
4120 Ravinto- ja nautintoainetukku	86,9	91,6	112,6	110,8	120,2	110,3	117,0	117,6				
4130 Tekstiili-, vaate- ja nahkatuotetukku	59,0	58,6	72,7	78,8	52,9	40,8	44,4	89,8				
4140 Rauta- ja rakennustarviketukku	62,9	62,8	66,3	82,8	92,8	78,5	66,5	96,2				
4150 Sähkö- ja kodintekniikan tk	75,7	94,4	82,0	83,6	90,4	107,8	95,3	99,9				
4161 Polttoainetukkukauppa	78,9	77,9	81,4	83,7	81,4	84,0	84,0	85,1				
4164 Raaka-ainetukkukauppa	90,8	94,8	115,1	125,6	134,6	108,6	75,6	98,9				
4170 Koneiden ja muiden pääomatavar. tk	54,8	53,1	69,1	68,3	63,9	76,9	62,8	73,4				
4190 Muu tukkukauppa	92,3	92,1	99,0	100,0	94,9	85,3	80,8	109,5				
4510 Moottoriajoneuvojen ja -osien tk	89,3	88,8	88,1	91,9	100,2	92,1	67,8	76,6				

Vähittäiskaupan kauppapäiväkorjattu määräindeksi kuukausittain 1997 (1990=100)
Detaljhandelns försäljningskorrigerad volumindex per månad år 1997 (1990=100)

Ilman arvonlisäveroa - Exklusive mervärdesskatt

Toimiala - Näringsgren	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Koko vähittäiskauppa	82,2	85,0	85,9	90,0	94,4	91,8	90,0	88,8				
4310 Tavaratalokauppa	98,3	97,8	99,1	104,8	108,8	101,5	106,5	96,4				
4321 Supermarkettikauppa	92,6	106,5	114,6	110,8	102,7	102,4	110,8	100,0				
4322 Päivittäistavaroiden yleisvk	83,2	91,1	89,0	91,3	93,5	98,7	103,6	97,4				
4330 Päivittäistavaroiden erikoisvk	73,3	87,8	82,5	86,2	89,2	85,6	80,9	72,1				
4337 Kioskikauppa	69,3	72,6	82,2	82,6	73,8	76,4	68,7	71,8				
4340 Alkoholijuomien kauppa	35,2	42,2	45,2	51,7	41,8	56,3	52,5	47,7				
4350 Tekstiilien ja vaatteiden vk	74,5	68,1	71,8	88,0	84,8	87,5	79,9	71,9				
4356 Jalkineiden vähittäiskauppa	60,8	55,3	54,5	69,7	103,0	81,2	85,8	62,4				
4370 Rauta- ja rakennustarvikkeiden vk	43,7	56,1	59,5	62,7	70,1	91,0	84,5	86,4				
4380 Sähkötarv. ja kodintekniikan vk	102,8	112,3	89,2	87,7	91,5	93,7	99,7	118,4				
4390 Sisustustarvikkeiden vk	66,6	63,4	61,8	61,8	73,7	63,2	61,7	68,4				
4411 Apteekit	105,0	111,3	107,8	120,0	113,4	108,1	97,9	100,5				
4412 Kemikaalituotteiden vk	79,5	81,9	71,6	83,0	76,0	113,3	77,4	83,9				
4420 Kirjojen ja toimistotarvikkeiden vk	91,6	88,3	90,0	87,9	90,5	69,5	60,2	126,2				
4430 Kultasepänteosten ja kellojen vk	76,4	74,7	76,9	77,3	102,8	95,4	100,5	88,9				
4440 Valokuvaus-, optisen-, ja th.alan vk	119,9	125,9	120,7	124,3	117,4	128,7	140,2	122,0				
4450 Kukkien ja puutarha-alan vk	50,0	65,1	66,4	81,1	168,5	104,2	59,1	50,7				
4460 Urheilutarvikkeiden ja veneiden vk	86,7	85,1	85,9	103,3	158,5	111,4	114,2	112,6				
4480 Muu vähittäiskauppa	45,5	72,7	59,0	80,8	74,3	70,9	73,5	80,2				
4520 Moottoriajon. ja niiden -osien vk	101,3	86,6	92,5	97,8	109,2	90,7	85,0	86,8				
4530 Huoltamotoiminta	68,9	83,9	79,5	78,7	87,6	88,8	75,3	82,3				

Tukkukaupan kauppapäiväkorjatun määraindeksin vuosimuutos (%) 1997/1996 (1990=100)
Partihandelns försäljningskorrigerad ändring (%) i volumindex per månad 1997/1996 (1990=100)

Ilman arvonlisäveroa - Exklusive mervärdesskatt

Toimiala - Näringsgren	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Hela partihandel	2,6	3,7	0,2	10,1	5,0	8,3	7,5	7,8				
4110 Allmän partihandel	7,4	7,1	4,9	5,5	7,3	16,5	18,1	11,8				
4120 Handel med livs- och njutningsmed.	-0,9	-2,6	-1,8	3,7	1,7	0,2	6,7	3,9				
4130 Handel med textil, kläder o. läderv.	-4,9	8,7	-8,2	11,2	3,1	1,5	18,0	3,9				
4140 Handel med järn- o. byggnadsvaror	2,8	7,2	-2,7	19,1	7,9	5,5	7,6	9,2				
4150 Handel med elartiklar och hushållsv.	5,8	3,1	-6,5	6,2	8,9	15,6	26,2	20,2				
4161 Bränslepartihandel	6,2	-3,6	-4,6	5,0	1,5	-0,1	-4,7	-2,3				
4164 Partihandel med råvaror	12,4	19,8	8,3	16,4	10,5	2,2	8,2	5,5				
4170 Handel med maskiner och kapitalv.	-0,8	3,4	2,4	14,6	3,4	12,2	1,4	8,5				
4190 Annan partihandel	-1,4	5,9	-2,0	19,1	1,7	3,1	5,1	5,9				
4510 Handel med motorfordon och -delar	6,7	5,6	-0,5	8,4	11,9	18,6	10,6	16,5				

Vähittäiskaupan kauppapäiväkorjatun määraindeksin vuosimuutos (%) 1997/1996 (1990=100)
Detaljhandelns försäljningskorrigerad ändring (%) i volumindex per månad 1997/1996 (1990=100)

Ilman arvonlisäveroa - Exklusive mervärdesskatt

Toimiala - Näringsgren	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Hela detaljhandel	4,0	6,2	4,8	3,6	4,1	4,5	4,8	5,3				
4310 Varuhushandel	4,4	5,6	4,2	4,8	4,9	2,9	0,8	2,9				
4321 Supermarkethandel	0,8	2,7	3,7	0,4	3,5	0,3	4,5	1,0				
4322 Allmän handel med dagligvaror	2,0	0,5	2,4	1,2	2,5	4,1	6,3	2,1				
4330 Specialiserad handel med dagligv.	-6,0	1,2	-0,4	1,4	1,7	-4,4	-7,6	-3,4				
4337 Kioskhandel	-3,5	3,0	-3,0	-1,3	-5,0	-2,3	1,1	-11,0				
4340 Handel med alkoholdrycker	-1,6	0,8	4,8	3,1	4,1	-1,6	-0,1	-3,6				
4350 Handel med textilier och kläder	6,8	6,0	2,9	2,8	3,9	3,6	7,1	6,6				
4356 Handel med skodon	9,6	2,5	4,4	0,4	11,0	10,1	14,6	3,6				
4370 Handel med järn- och byggvaror	11,6	12,4	6,6	6,9	5,8	5,5	4,7	13,4				
4380 Handel med elartiklar o. hushållsv.	5,4	12,8	5,9	9,6	-0,5	9,5	12,4	17,7				
4390 Handel med inredningsartiklar	4,2	6,4	0,1	5,5	5,6	3,6	1,4	8,1				
4411 Apotek	-2,7	6,0	5,3	7,5	4,7	2,6	2,7	3,1				
4412 Kemikalievarudetaljhandel	-4,1	-8,2	2,7	-4,9	-0,8	5,5	-0,5	-3,4				
4420 Handel med böcker och byråvaror	1,7	10,2	7,3	-1,2	12,1	5,7	-1,1	4,3				
4430 Handel med guldsmedsvaror och ur	5,4	7,1	9,7	6,4	1,9	-1,1	6,6	5,0				
4440 Handel med foto, optiska o. hälsöv.	3,1	8,6	-3,5	-0,1	3,1	6,7	5,0	-0,3				
4450 Handel med blommor o. trädgårdsv.	-6,7	4,0	-0,7	-11,2	0,7	-2,6	-2,8	4,2				
4460 Handel med sportartiklar och båtar	10,2	5,1	4,5	-3,2	0,2	1,0	3,6	1,1				
4480 Annan detaljhandel	7,6	4,5	6,2	10,1	4,2	1,9	3,6	2,4				
4520 Handel med motorfordon, -delar	7,4	11,0	9,8	5,4	6,0	12,8	8,3	13,5				
4530 Servicestationsverksamhet	4,4	10,5	4,4	6,8	3,5	0,9	2,4	1,2				

Kaupan kuukausitilastointi muuttuu 1998

Kotimaankaupan kuukausitilasto muuttuu vuoden 1998 tammikuusta alkaen. Uudistuksen lähtökohtana ovat olleet EU-harmonisointi, uudet monipuoliset rekisteriaineistot sekä pyrkimys tiedonantajien vastausrasitteen pienentämiseen.

Toimialamäärittely

Merkittävin tilaston käyttäjille näkyvä uudistus koskee uusia toimialamäärittelyjä. Seuraavassa on pyritty esittelemään suurimmat muutokset.

Autokauppa Autojen tukku- ja vähittäiskauppa muodostavat jatkossa oman toimialan *autokauppa*. Jakoa autojen tukkukauppaan ja autojen vähittäiskauppaan ei tehdä. Samalla autokauppa poistuu myös tukkukauppa yhteensä ja vähittäiskauppa yhteensä -luvuista. Myös *huoltamotoiminta* siirtyy vähittäiskaupasta autokauppaan. Autokaupan ja huoltamotoiminnan summalukua ei muodosteta.

Tukkukauppa Tukkukauppaan tulee uutena ryhmä *agentuuritoiminta*. Nykytilastossa sitä ei ole mukana. Agentuuritoiminta yhdessä tukkukaupan kuuden alatoimialan kanssa muodostaa luvun tukkukauppa yhteensä.

Vähittäiskauppa Vähittäiskauppa jakaantuu 19 alatoimialaan. Jako poikkeaa nykytilastosta mm. siten, että elintarvikekauppa on jaettu ainoastaan erikoistuneeseen ja erikoistumattomaan. Täten erikoistumattoman päivittäistavarakaupan jakoa 'supermarketkauppa - päivittäistavaroiden yleisvähittäiskauppa - kioskikauppa' ei ole. *Postimyynti* tulee mukaan uutena ryhmänä. Aiemmin postimyynti on sisältynyt tuotepohjansa perusteella mm. tavaratalokauppaan, kirjakauppaan ja vaatekauppaan.

On myös huomattava, että muutokset eivät koske ainoastaan toimialaryhmiä vaan myös ryhmien sisältö voi poiketa nykytilastosta. Tämä johtuu siitä, että uudistuksen yhteydessä siirrytään käyttämään toimialaluokitusta 1995, joka perustuu Euroopan Yhteisön toimialaluokitusstandardiin NACE Rev.1:een.

Jatkossa mm. huonekalujen vähittäiskauppa sisältää myös sähkötarvikkeiden ja valaisimien sekä taloustarvikkeiden vähittäiskaupan. Vanhan luokituksen mukaan sähkötarvikekauppa kuuluu sähkö- ja kodinkonekauppaan ja taloustarvikkeet vastaavasti rautakaupparyhmään.

Laskentayksikkö

Tilaston toinen uudistus koskee käytettävää tilastoyksikköä. Nykytilasto määrittelee tietyn toimialan käyttäen tälle toimialalle kuuluvia toimipaikkoja, kauppaliikkeitä. Jatkossa toimialat muodostuvat kullekin toimialalle luokitelluista *yrittäjistä*. Tämä tekee toimialat jonkin verran aiempaa epätarkemmiksi. Toimialalle saattaa tulla lasketuksi myös sinne varsinaisesti kuulumatonta toimintaa ja vastaavasti joltakin toimialalta saattaa jäädä pois joitain toimintoja niiden kirjautuessa yrityksen päätoimialan myötä jollekin toiselle toimialalle. Kovinkaan suurta vuotoa 'väärille' toimialoille ei kuitenkaan tapahdu ja kaikkein merkittävimmät sekundääritoiminnot tullaan jatkossakin kysymään erikseen noin 50:ltä yritykseltä. Tämä parantaa toimialatarkkuutta huomattavasti.

Toimipaikan korvaaminen yrityksellä tekee mahdolliseksi hallinnollisten aineistojen käytön, jolloin suoran tiedonkeruun määrä vähenee merkittävästi. Toimialoitain vain suurimmat yritykset kuuluvat jatkossa kuukausikyselyn piiriin ja näiden pohjalta tullaan tekemään ns. pikatilasto. Se tarkentuu myöhemmin verorekisteristä saatavalla tietomassalla, joka sisältää jokaisen alv-velvollisen yrityksen kuukausi-ilmoituksen. Veroaineiston lähes täydellinen kattavuus nostaa laadittavan tilaston laatutasoa merkittävästi.

Muita muutoksia

Kolmantena muutoksena on luopuminen markkamääräisen tiedon julkaisemisesta. Myyntitiedot julkaistaan ainoastaan arvo- ja määraindekseinä. Tämä johtuu siitä, että toimialoitteiset myynti- tai liikevaihtomarkat tulevat tarkoiksi vasta puolen vuoden tai vuoden viiveellä. Suhdannetilaston luonteelle on ominaista periodista toiseen -muutoksen saaminen mahdollisimman luotettavaksi. Nopea tieto joudutaan laatimaan usein varsin puutteellisinkin tiedoin ja etenkin suurissa yritysjärjestelytilanteissa tilastojärjestelmään saatavan tiedon vertailukelpoisuus voi olla heikkoa. Kun liikutaan kauemmaksi perusvuoden tilanteesta, heikkenee markkatiedon laatu. Tällöin markkinaosuus- ym. laskelmat eivät muodostu parhaiksi mahdollisiksi. Käyttäjiä kehoitetaan toimialoitteisten myyntien markkamäärätaoja tarvitessaan käyttämään Tilastokeskuksen Yritysrekisterin tai Palveluiden rakenteet -tilastojen tietoja. Molemmat tilastojärjestelmät tuottavat vuosittaista poikkeileikkaustietoa markkamääräisestä liikevaihdosta. Yritysrekisteri käyttää sekä toimipaikka- että yritysüksikköä ja palveluiden rakenteet pelkästään yritysüksikköä.

Näiden muutosten lisäksi indeksisarjojen perusvuodeksi tulee 1995. Pitkien sarjojen käyttäjiä ei jätetä pulaan, vaan uusien luokitusten ja määritysten mukaiset aikasarjat laaditaan taaksepäin aina vuoteen 1985.

Emme myöskään unohda sitä käyttäjäkuntaa, jonka tietotarvetta virallisen tilaston puitteissa ei pystytä kattamaan. Erityistoimeksiannoissa pyydetään kääntymään Kaupan suhdanteet -yksikön puoleen, Petri Vääntinen p. 1734 3552.

Tukkukaupan kuukausitilaston toimialajako 1998

Nykyinen jako
(TOL88)

1. yleistukkukauppa
2. ravinto- ja nautintoainetukku
3. tekstiili, vaate ja nahkatuotetukku
4. rauta- ja rakennustarviketukku
5. sähkö- ja kodintekniikan tukku
6. polttoainetukkukauppa
7. raaka-ainetukku
8. koneiden ja muiden pääomatavaroiden tukku
9. muu tukkukauppa
10. moottoriajoneuvojen ja niiden osien tukkukauppa

Tuleva jako, suorakysely (n. 2 kk) ja veroaineisto
(n. 3 kk) (TOL95)

1. agentuuritoiminta
2. maatalousraaka-aineiden ja teuraseläinten tukkukauppa
3. taloustavaroiden tukkukauppa
4. puolivalmisteiden, jätteiden ja romun tukkukauppa
5. koneiden, laitteiden ja romun tukkukauppa
6. muu tukkukauppa

Autokaupan kuukausitilaston toimialajako 1998

Nykyinen jako
(TOL88)

1. moottoriajoneuvojen ja niiden osien tukkukauppa
2. moottoriajoneuvojen ja niiden osien vähittäiskauppa
3. huoltamotoiminta

Tuleva jako, suorakysely (n. 2 kk) ja veroaineisto
(n. 3 kk), (TOL95)

1. moottoriajoneuvojen kauppa
2. huoltamotoiminta

Vähittäiskaupan kuukausitilaston toimialajako 1998

Nykyinen jako
(TOL88)

1. supermarketkauppa
2. elintarvikekauppa, erikoistumaton
3. elintarvikekauppa, erikoistunut
4. kioskikauppa
5. alkoholikauppa
6. tavaratalokauppa
7. vaatekauppa
8. jalkinekauppa
9. rautakauppa
10. sähkö- ja kodinkonekauppa
11. sisustustarvikekauppa
12. apteekkikauppa
13. kemikaalikauppa
14. kirjakauppa
15. kulta- ja kellokauppa
16. foto-, optiikka- ja thkauppa
17. kukkakauppa
18. urheilu- ja venekauppa
19. muu vähittäiskauppa
- 20 autokauppa
21. huoltamokauppa

Tuleva jako, suorakysely;
n. 2 kk (TOL95)

1. elintarvikekauppa
2. tavaratalokauppa
3. lääke-, terveydenhoitotarvike- ja kosmetiikkakauppa
4. tekstiili-, vaate-, jalkine- ja nahkatuotteiden kauppa
5. huonekalu-, kodinkone- ja rautakauppa
6. muu vähittäiskauppa
7. postimyynti

Tuleva jako (TOL95)
ALV-aineisto; n. 3kk

1. elintarvikekauppa, erikoistumaton
2. elintarvikekauppa, erikoistunut
3. alkoholikauppa
4. tavaratalokauppa
5. lääke-, terveydenhoitotarvike- ja kosmetiikkakauppa
6. tekstiili-, vaate- ja nahkatuotekauppa
7. kenkäkauppa
8. huonekalukauppa
9. kodinkonekauppa
10. rautakauppa
11. kirjakauppa
12. valokuvausalan kauppa
13. optiikkakauppa
14. kello- ja kultakauppa
15. urheilu- ja venekauppa
16. tietokonekauppa
- 17 muu vähittäiskauppa
18. postimyynti
19. käytettyjen tavaroiden ym. kauppa

PMM
Sopimus
00100/617

SVT Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Kauppa 1997:10
Handel
Trade

Tiedustelut - Förfrågningar:

Petri Vänttinen
Eeva Immonen
Aila Kovanen
(09) 17 341